

Виговська Ольга Володимирівна

3 курс, факультет соціології і права,
НТУУ «КПІ»

Науковий керівник :

Пузирьов Є. В., к.п.н., доцент
кафедри психології і педагогіки НТУУ «КПІ»

Педагогічне мислення в умовах впровадження моделі процесу едукації

Економічні, політичні та інші суспільні процеси призвели у вітчизняній освіті до загрозливої ситуації, за якою криються ознаки деградації молодого покоління, духовного і фізичного збідніння самої людини.

На різних етапах людського життя на перший план виходять людські цінності. Діти, сприймають як провідні особисті цінності, передусім ті, що складають ядро ціннісної системи їхніх учителів. Учитель – це основний стрижень духовної культури, від якого залежить те, якими ми є сьогодні, будемо завтра.

Виходячи з цього та усвідомлюючи всю міру відповідальності за формування цінностей учнів, які і будуть розбудовувати суспільство майбутнього, схилиючись до морального вибору, учитель, відповідно, повинен бачити, в якому напрямку формувати методики навчальної діяльності, які дозволять не лише розширити коло знань, а й вплинути на виховний процес.

Інтеграційне поєднання навчальної та виховної складових освітнього процесу в одній методиці створює набагато більші можливості для усвідомлення учнями себе як суб'єктів освітньої діяльності, сприяють розкриттю та розвитку їх творчих нахилів через процес самопізнання в соціумі, що його оточує.

«Едукація — (лат. — навчання, виховання) це термін, яким позначається процесуальний компонент освіти у його триєдності — навчання, розвитку і виховання. Потреба запровадження цього терміна і поняття зумовлена тим, що досі вживаний термін "навчально-виховний процес" не вказує на його природну триєдність і фактично "приховує" найактуальніший сьогодні аспект — розвиток» (О. Вишневський «Теоретичні основи сучасної української педагогіки»).

Важливою умовою розвитку сучасної освіти є становлення відповідної педагогічної свідомості. Необхідно змінити свідомість самого вчителя, оскільки неефективність нововведень полягає в неприйнятті їх реальними вчителями, більшість з яких за добре налаштованою роками традицією успішно видає старе дійсне за нове бажане.

Розвиток педагогічного мислення можливий тільки за участі учителя в педагогічному експерименті, пошуковій роботі.

Нове педагогічне мислення необхідно передусім для інтелектуального забезпечення педагогічного проектування, пошукової та експериментальної роботи вчителя.

Педагогічне проектування – це попередня розробка основних деталей очікуваної діяльності студентів, учнів і педагогів. Педагогічне проектування – це функція будь-якого педагога: організаційна, гностична або комунікативна.

Цінності педагогічної діяльності вчителя суттєво впливають на результат професійно-педагогічної діяльності і визначають індивідуальний стиль педагога.

Одне з основних завдань процесу едукатії, яке є не просто результатом, а й рушійною силою розвитку особистості учнів, є формування в них цінностей навчальної діяльності. Проте, виконуючи таке завдання, вчитель сам має мати сформовані цінності власної педагогічної діяльності.

- Гуманність – орієнтація на людину як найвищу цінність. Любов до дітей, вміння поважати їхню людську гідність, потреба і здатність надавати кваліфіковану педагогічну допомогу в їхньому особистому розвитку

- Моральні цінності – правдивість, справедливість, порядність, чесність, гідність, доброта, чуйність, довіра тощо

- Свобода у власній діяльності – любов до своєї роботи, самовідданість, працьовитість, незалежність щодо проявів творчості

- Між особове спілкування – кожен учень – особистість, яка має потребу у повноцінному спілкуванні, вчитель не повинен ігнорувати його. Спілкування має будуватися на взаєморозумінні, толерантності.

- Справжня особиста інтелігентність – високий рівень розвитку інтелекту, ерудиція, висока культура поведінки.

Отже, якість освіти багато в чому визначається педагогічним мисленням вчителя, яке, в свою чергу базується на усвідомленні ним цінностей педагогічної діяльності.